

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNY SZAKMAI VIZSGÁRA VONATKOZÓ KIVONATA

Szakmai vizsga megnevezése: **Mentőápoló**

Szakma azonosító száma: 5 0913 03 11

Ágazat megnevezése: Egészségügy

A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam és az egyfüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

Szakmához kötődő további sajátos követelmények: portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal az iskolának megküldi elektronikusa és/vagy papír alapon 1 példányban.

Központi interaktív vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutató alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

- Emberi test működése 25%
- Klinikumi ismeretek és diagnosztika 25%
- Gyógyszertani ismeretek 10%
- Szakápolástani ismeretek 30% -
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

A vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékszükséglet, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürítés, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.
- Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
- Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.
- Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
- Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.
- Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik.

- Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszertárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat. Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit
- Tisztában van a homeosztázis alapjaival.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri az alapvető szükségletek (higiénés, táplálkozási és folyadék, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság) jellemzőit, kielégítésük lehetőségeit, alap ápolási feladatait, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok normális jellemzőit, azonosítja azok normálistól való eltéréseit.
- Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait. Ismeri az alapvető kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a jogszerű fizikai és kémiai korlátozás módszereit, eszközeit, jogszabályi háttérét és kivitelezésének szabályait, valamint korlátozás alatti betegmegfigyelés kritériumait.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.

- Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének, gyűjtésének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri a 12 elvezetéses EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG-monitorozás ápolói feladatait.
- Ismeri a fájdalom felmérésének módszereit, a felmérést segítő skálákat. Tisztában van a fájdalomcsillapítás gyógyszeres és gyógyszer nélküli lehetőségeivel,
- Alapvető gyógyszerertani ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket, a gyógyszeradagok számítását. Felismeri az esetleges mellékhatásokat, gyógyszer kölcsönhatásokat. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Ismeri az infúziós oldatok csoportjait. Ismeri az infúzió előkészítésével, kapcsolatos ápolói feladatokat, az eszközöket, az infúzió lehetséges szövődményeit, teendőket szövődmény esetén. Ismeri a dokumentálás szabályait, a folyadékegyenleg készítését.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Klinikumi és szakápolási ismeretek
- Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- Ismeri a főbb pszichiátriai kórképeket.
- Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, alapápolási feladatait, a lehetséges szövődményeket.
- Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit.
- Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás non-invazív eszközeit
- Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapoó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

Projektfeladat

A vizsgatevékenység megnevezése: Az általános ápoló és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

A vizsgatevékenység leírása

(a projektfeladat vizsgán belüli súlyaránya 40%)

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása 10%
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között 45%
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés 45%

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 35%)

- 10 db invazív beavatkozásnál való asszisztálás,
- 10 db invazív beavatkozás elvégzése,
- Minden kompetenciaszintű non-invazív vizsgálat elvégzése legalább 10 alkalommal
- 10 db osztályos gyógyszerelés felügyelet mellett.

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az ápolói részvétel a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett ápolói tevékenységek leírása szerepeljen.

Esetbemutató (a portfólió értékelése során súlyaránya 35 %): A fent leírt teendők közül egy, a tanuló/képzésben résztvevő által elvégzett ápolói feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: a beavatkozás pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli szempontjai, a betegbiztonság, az aszepszis-antiszepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok.

A portfólió választható elemei: (a tanuló legalább egyet választ, mely a portfólió értékelése során súlyaránya 30 %)

- Szakmai versenyek, amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- dicséret, elismerés, ajánlás a tanuló/képzésben résztvevő szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

B) vizsgarész Szimulációs körülmények között zajló vizsga (időtartama 15 perc)

Az alábbiak közül kihúzott tevékenység vonatkozásában ismertesse a beavatkozáshoz kapcsolódó anatómiai-élettani, kórélettani ismereteket, a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, lehetséges szövődményeket, kliensoktatási feladatokat, és végezze el a beteg nélküli szituációs feladatok elvégzését, illetve az invanzív tevékenységek bemutatását szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

- Kardinális tünetek: testhőmérséklet, légzés mérése, pulzus, vérnyomás mérése, az artériás oxigéntelítettség noninvasív mérése – Pulzusoximetria.
- Vénás vérvétel kivitelezése zárt vérvételi eszközrendszerrel
- Vérgázanalízis: Előkészítés kapilláris astrup mintavételhez és kivitelezés,
- Injekciózás: subcután injekció
- Injekciózás: intramuscularis injekció
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció percutan bejuttatása
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció-perifériás és centrális vénás kanülbe
- Injekciózás: intracután injekció
- Vérvétel ujjbegyből vércukor érték meghatározás céljából
- Perifériás kanül előkészítése bevezetéshez és gondozása
- Beöntés adása
- Tracheostoma ellátása
- Colostoma, ileostoma ellátása, zsák cseréje, széklet mintavételi eljárások
- Betegmegfigyelő monitor alkalmazása non-invazív mérőműszerekkel
- Infúzió összeállítása
- EKG vizsgálat. Rutin 12 elvezetéses EKG vizsgálat kivitelezése
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: orális, nasalis, sublingvalis úton,
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: Szembe, fülbe cseppentés menete.
- Trombózis profilaxis - folyamatos rugalmas kompresszió alkalmazása, lymphoedema prevenciója

- Gyógyszerelés, a gyógyszerek bejuttatásának technikája: transzdermális és rectalis úton történő gyógyszerelés
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás női betegen, a katéterről való leszoktatás menete, vizeletvizsgálat kivitelezése gyorsított segítségével
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás férfi betegen, vizeletmintavételi és vizeletgyűjtési módok, lehetőségek
- Húgyhólyag irrigálás
- Légúti váladék eltávolításához előkészítés és asszisztálás. Váladékok, orr-garat, köpet mintavétel technikái
- Decubitus felmérés
- Drain gondozás
- Oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel
- Sebgyógyítás, sebellátás, fedőkötés készítése, fixateur externe ellátása
- Félautomata és automata defibrillátor használata
- Maszkos-ballonos lélegeztetés
- BLS kivitelezése
- Vércukrot mér és eredményt értékel
- Ágy melletti gyorsítottakat alkalmaz (vizelet, bőrteszt)
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában, gyomorszondán keresztül táplál

C vizsgarész: A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság

- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelése
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

A szakma megnevezése: Mentőápoló

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal az iskolának megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

Központi interaktív vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Egészségügyi-, valamint mentőápoló alap és szakismeretek

A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutató alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

A vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját.

- Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékigény, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet, alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadatok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.
  - Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadatok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.
  - Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.
  - Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
  - Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.
  - Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.
  - Ismeri munkájának ápoláslélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait.
  - Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.
  - Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. □ Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
  - Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.

- Ismeri a szociológia, egészségszociológia és a szociálpolitika alapjait, a szociális ellátások formáit, jogi alapjait.
- Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait. □ Alapvető gyógyszerertani ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszertárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Ismeri a transfúzió javallatait, a vércsoport meghatározás és a transfúzió előkészítésének, kivitelezésének eszközeit, ápolói feladatait.
- Ismeri a vérkészítményeket, tárolásuk és felhasználásuk szabályait, a transfúzió lehetséges szövődményeit, ápolói teendőket.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. □ Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait. □ Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét.
- Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat. Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri a főbb belgyógyászati és onkológiai betegségeket, a kapcsolódó ápolási feladatokat, a diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a főbb sebészeti, traumatológiai, ortopédiai betegségeket, a kapcsolódó ápolási feladatokat, a diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a gyakoribb gyermekgyógyászati és nőgyógyászati betegségeket, az ebben szenvedő betegek ápolásának feladatait, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.

- Ismeri a gyakoribb sürgősségi és intenzív ellátást igénylő kórképeket, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a neurológiai betegségeket, az ebben szenvedő betegek ápolásának feladatait, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Alkalmazói szinten ismeri a sürgősségi ellátás és a bevetésirányítás rendszerét, a sürgősségi ellátás infokommunikációs és telekommunikációs eszközeit, azok használatát, valamint az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja az alapszintű elsősegélynyújtás szakmai és oktatási ismereteit és azok gyakorlati alkalmazását, a 4 lépcsős módszert.
- Komplexitásában és összefüggéseiben ismeri a helyszínen történő tájékozódás tevékenységeit, a kriminális helyszín ismerveit, a biztonságos helyszín feltételeit, a helyszín biztonságossá tételének módszereit, a kimentés tevékenységeit, a betegvizsgálatot befolyásoló körülményeket, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Magabiztosan és részletesen ismeri az első benyomás és OMG helyzet megfigyelési szempontjait.
- Ismeri az AVPU skálát.
- ABCDE állapotfelmérés életkorspecifikus elemeit és tevékenységeit, kivitelezésének módszereit, a normál és kóros értékeket.
- Érti és tudja a traumát szenvedett beteg ccABCDE-szemlélet szerinti állapotfelmérésének életkor specifikus elemeit, tevékenységeit, kivitelezésének módszereit, normál és kóros értékeit, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja a prehospitalis beteg megfigyelés módszereit és eszközeit, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Felismeri a beteg állapotának változásait.
- Azonosítja a fiziológiás és a kóros betegvizsgálati értékek közti különbséget.

- Felismeri és azonosítja a mentő és betegszállító járművek jellemzőit. Behatóan ismeri a beteg szállíthatóság megítélésének és szállításra történő előkészítésének módszereit.
- Átfogóan ismeri a hővédelem eszközeit és módszereit, az eszközös és eszköz nélkül mobilizálás gyakorlati kivitelezését, a beteg pozicionálásának elméletét és gyakorlatát.
- Tudja a szállítási trauma fogalmát, megelőzésének és csökkentésének lehetőségeit, a szállítás alatti lehetséges testhelyzetek kialakításának szabályait, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Érti a megkülönböztető jelzés használatának szabályait, ismeri a légi és vízi mentőjárművek mentési specialitásait.
- Komplexitásában ismeri a ccABCDE szemléletet.
- Felismeri a sérülések típusait.
- Tudja a sérülések ellátási módszereit, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát.
- Átfogóan ismeri a rögzítő eszközök fajtáit, alkalmazásuk szabályait, elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Részletesen ismeri az életet veszélyeztető belgyógyászati kórképek tüneteit, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja az eszmélet és tudat élettanát és kórtanát.
- Alkalmazói szinten ismeri az eszméletzavar ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát.
- Komplexitásában ismeri a ccABCDE szemléletet, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.

- Tudja és részletesen ismeri a szubkután, intramuszkuláris, intravénás, inhalációs, rektális, intranazális, intraosseális gyógyszer- és folyadékbevitel alkalmazási szabályait, a perifériás vénabiztosítás és intraosseális technika kivitelezését, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- ABCDE szemléletű vizsgálat során felismeri a csecsemő és gyermekkori speciális kórképeket.
- Alkalmazói szinten ismeri a csecsemő és gyermekkori idő-szakában előforduló speciális kórképek kórtanát, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Felismeri a kitolási szak élettani jeleit. Ismeri a szülés szakaszait.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- A mérgezések kórtanát tudja és felismeri az egyes mérgezéseket.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Felismeri az életjelenségek hiányát.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja az ALS algoritmus elemeit és folyamatát.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja a periarrest ritmuszavarok tüneteit, felismeri annak EKG és egyéb jeleit.
- Behatóan ismeri az ALS mentőegység felszerelését, alkalmazásának szabályait, az állami mentőszolgálat vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- ALS szintű beavatkozások tartalmát, folyamatát, elemeit behatóan ismeri, alkalmazásának szabályait tudja.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Érti és megérti a készülékek által megjelenített állapot/hiba üzeneteket.

- Alkalmazói szinten ismeri az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje tartalmát.

A vizsgafeladatok összetétele a vizsgatevékenységen belül:

- ABCDE állapotfelmérés és ellátás: 40%
- Optimális betegút megválasztása: 10%
- Elsősegélynyújtás oktatás: 10%
- Mérgezést szenvedett beteg ellátása: 10%
- Periarrest ritmuszavarok felismerése: 20%
- Tömeges események, katasztrófa helyzetek felszámolása: 10%

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerzhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

Projektfeladat

A vizsgatevékenység megnevezése: Mentőápolói feladatok

A vizsgatevékenység leírása

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző mentor által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió súlyaránya a projektfeladaton belül 20%

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

1. A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 50%)

- 5 db önálló tevékenységről és 5 db asszisztálásról/közreműködésről szóló leírás a kórházi gyakorlatok során
- 10 db mentőgépkocsin történt önálló esetellátás esetellátásról szóló leírás (minimális tartalma: bejelentés adatai, helyszín, beteg életkora, beteg neme, anamnézis, feltaláláskori állapot leírása az ABCDE szemlélet szerint, alkalmazott terápia (önálló és asszisztált/közreműködött tevékenység megjelölésével), eszközhasználat, az ellátás végrehajtására vonatkozó és kapcsolódó állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály Szabványos Eljárásrend(ek) hivatkozása(i).
- 10 db esetkocsin történő asszisztálásról vagy közreműködésről szóló leírás (minimális tartalma: bejelentés adatai, helyszín, beteg életkora, beteg neme, anamnézis, feltaláláskori állapot leírása az ABCDE szemlélet szerint, alkalmazott terápia (önálló és asszisztált/közreműködött tevékenység megjelölésével), eszközhasználat, az ellátás végrehajtására vonatkozó és kapcsolódó állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály Szabványos Eljárásrend(ek) hivatkozása(i).

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az mentőápolói részvétel, a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett mentőápolói tevékenységek leírása szerepeljen.

2. Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 30%): A fent leírt teendők közül egy a tanuló/képzésben résztvevő által mentőgépkocsin vagy esetkocsin elvégzett mentőápolói feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: a leírás 1. pont szerinti minimális tartalmán túl a mentési folyamat pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli szempontjai, a betegbiztonság, az aszepszisantiszepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok.

A portfólió választható elemei: (a portfólió értékelése során súlyaránya 20%)

- Szakmai versenyek, amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinikai látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- Dicséretetek, elismerések, ajánlások a tanuló/képzésben résztvevő szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között

Szimulációs körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 60 %, időtartama maximum 15 perc):

A vizsgaszervező intézmény által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott, beteg nélküli szituációs feladatok elvégzése, invazív tevékenységek bemutatása szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

A gyakorlati vizsgamunka értékelése a vizsgaszervező intézmény által összeállított szempontsor alapján történik

Egy szituációs feladatsornak az alábbi képzési kimeneti követelményeken alapuló tanulási eredmények mindegyikét tartalmaznia kell.

Az összes szituációs feladatban:

- AVPU-t megítél
- ABCDE szemléletnek megfelelően állapotot mér fel
  - o A helyszín biztonságosságát megítéli
  - o A légút átjárhatóságát megítéli
  - o A légzést (légzésszámot, légzési munkát, légzési hangot) eszköz nélkül megfigyel, hallgat és értékel
  - o SpO₂-t mér, megítél

- A bőr és a nyálkahártya elváltozásait megítéli
- Perifériás és centrális pulzust tapint és értékeli
- Vérnyomást mér
- CRT-t vizsgál és megítél
- Köpenyhőmérsékletet mér és értékeli
- A beteget folyamatosan megfigyeli, állapotának változásait észleli, értékeli
- Beteg fiziológias szükségleteinek kielégítését támogatja
- Beteg biztonsági szükségletét kielégíti
- Szaknyelven és ISBAR sémát használva kommunikál (referál és/vagy konzultál és/vagy segélykocsit hív-lemond és/vagy, beteget ad át)
- Veszélyes hulladékot kezel
- Fertőtlenítő szereket, eljárásokat alkalmaz
- Aszepszis, antiszepszis szabályait betartja

Legalább egy szituációs feladatban:

- ccABCDE és ABCDE szemléletnek megfelelően állapotot mér fel és ellátást végez
- ETCO₂-t mér, megítél
- EKG-t és telemetrikus EKG-t készít
- EKG- n az életet veszélyeztető ritmuszavarokat felismer
- Maghőmérsékletet mér és értékeli □ Vércukrot mér és eredményt értékeli
- GCS-t megítél
- Stroke tüneteit felismeri
- Bénulást és érzészavarokat megítél és értékeli
- Veszélyeztető állapot gyanúját felismeri
- Fájdalmat megítél
- Bántalmazás jeleit felismeri
- Az újszülött állapotát felméri (ABCDE)
- A betegeket/sérülteket ellátási és szállítási igény szerint osztályozza (Triázs)
- Csoportdiagnózist állít fel
- Auto- és heteroanamnézist vesz fel
- A beteg egészségügyi dokumentációját a tőle elvárható szinten értelmezi

- Eszköz nélkül átjárható légutat biztosít
- Egyszerű légútbiztosító eszközöket (OPA, NPA) alkalmaz
- Szupraglottikus eszközöket alkalmaz keringésmegállásban
- Endotracheális intubációt előkészít, asszisztál
- Légúti idegentestet eszköz nélkül eltávolítja
- Garatváladékot leszív
- Endotracheális leszívást alkalmaz (ET vagy kanül)
- Megtartott keringésű beteg sürgősségi endotracheális intubációját előkészíti, asszisztál végrehajtásában
- Lélegeztet ballonnal-maszkkal
- Gépi lélegeztetési módszereket előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Mellkasi tú dekompressziót végez keringésmegállásban
- Thorakosztómiát előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Oxigén terápiát alkalmaz
- BLS-t végez és irányít
- XBLS-t végez és irányít
- ALS-ben részt vesz
- AED-t használ
- Manuális defibrillációt alkalmaz
- Elektromos kardioverziót előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Célhőmérséklet orientált kezelést előkészít, asszisztál újraélesztést követően
- Transzthorakális PM alkalmazását előkészíti, asszisztál végrehajtásában
- Vérzést csillapít
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Sebkötözést alkalmaz
- Helyszíni vérzéscsillapító öltést előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Végtag sínezést alkalmaz
- Vákuummatraccal rögzít
- Nyakrögzítést alkalmaz (MILS és eszközös)
- Lapáthordággal, board-dal (spinal board) teljes teströgzítést alkalmaz
- Húzószínnel végtagot rögzít

- Medenceövet alkalmaz
- Termikus traumát ellát
- Perifériás vénát biztosít (kivéve v. jugularis externa)
- Intraosseális (io.) technikát kivitelez
- Folyadékterápiát alkalmaz
- Eljárásrend szerint gyógyszerel a kompetencia szintjének megfelelően
- Komplikációmentes szülést vezet, folyamatában asszisztál
- Újszülöttet ellát
- Beteget pozicionál
- A beteget szakszerűen mozgat
- A kimentésben közreműködik
- A beteget biztonságosan szállítja
- Alapápolást végez
- Gégekanül betétjét cseréli, tisztítja
- A fertőző beteg ellátására vonatkozó szabályokat alkalmazza
- A beteg testvadásait kezeli
- Megkülönböztető jelzés szükségességét megítéli
- Műszaki mentést kér
- Karhatalmi segítséget kér, kényszerintézkedést igényel
- A beteg állapotának megfelelő betegutat megválasztja
- A beteg szállíthatóságát kompetencia szintjén megítéli

C) vizsgarész: A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgarész alkalmával a vizsgázó bemutatja portfólióját. Portfóliójával és gyakorlati vizsgamunkájával kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat maximum 15 percben.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc (amely magában foglalja a B) vizsgarész szimulációs körülmények között zajló vizsgájának 30 percét) 9.4.4
A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

- A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 20 %
- B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 70 % C)
vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 10 %

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló/képzésben résztvevő a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

A szakmai vizsga eredményébe a vizsga értékelésén felül:

- az ágazati alapvizsgát (Képzett segédápoló) 10% súlyarányal kell beszámítani
- a 12. végi tanúsítvány eredménye (Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek) 20% súlyarányal kell beszámítani.
- a szakmai vizsgát 70% súlyarányal kell beszámítani.

A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: a GDPR-nak megfelelően elkészített betegdokumentációk, beleegyező nyilatkozatok. Az eszközök, gépek használati leirata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.